

Svar

fjármálaráðherra við fyrirspurn Marðar Árnasonar um skattrannsóknir og skatteftirlit.

Til svars við fyrirspurninni óskaði ráðherra eftir upplýsingum frá embættum skattrannsóknarstjóra, ríkisskattstjóra og yfirskattaneftnd. Svörum þeirra er haldið aðgreindum eftir embættum.

1. *Hver var heildarhækkun á opinberum gjöldum árlega á tímabilinu 2000–2009 í kjölfar skattrannsóknna og skatteftirlits, sundurliðað eftir lögaðilum, einstaklingum og tegundum skattsvika? Hve hátt hlutfall er það af skatttekjum og áætluðum skattsvikum og hver er hlutur stórfyrirtækjaeftirlits ríkisskattstjóra?*

a) Skattrannsóknarstjóri:

Ár	Heildargjaldabreytingar (kr.)	Lækkun yfirfæranlegs taps (kr.)
2009	201.268.208	66.173.382
2008	351.542.236	193.026.939
2007	422.598.779	87.198.235
2006	360.956.489	1.707.831.413
2005	522.956.856	201.089.598
2004	1.658.498.228	145.309.267
2003	345.502.725	579.085.363
Samtals	3.863.323.521	2.979.714.197

Heildargjaldabreytingar til lækkunar hjá skattrannsóknarstjóra í kjölfar kæru á úrskurðum ríkisskattstjóra í skattrannsóknarmálum nema alls 257.991.540 kr. á umræddum árum. Nettóhækkun gjaldabreytinga nemur því alls 3.605.331.981 kr.

Mál er sæta rannsókn hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins sæta ekki öll endurákvörðun skattstofna í kjölfar rannsóknar. Á það einkum við um þann málaflokk sem varðar vanhöld á greiðslu virðisaukaskatts og staðgreiðslu opinberra gjalda, eða svonefnt vörslufé. Þá sæta mál ekki endurákvörðun í kjölfar rannsóknar hafi verið staðin skil á leiðréttum skattskilagögnum til skattstjóra/ríkisskattstjóra undir rannsókn máls og skattar endurákvörðaðir á grundvelli þeirra gagna. Þá eru dæmi þess að í stað endurákvörðunar skattstofna sé sett fram skaðabótakrafa að hálfu ríkissjóðs við meðferð refsímáls fyrir dómi. Þá er ávallt nokkuð um lækkanir í rannsóknarmálum sökum þess að rannsóknarþolar hafa sætt áætlun skattstofna áður en til rannsóknar kemur.

Heildarfjárhæð fésekta hjá dómstólum, yfirskattaneftnd og skattrannsóknarstjóra ríkisins vegna skattalagabrota í kjölfar rannsóknar hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins er eftirfarandi á árunum 2000–2009 eftir að tekið hefur verið tillit til álagsbeitingar til frádráttar við sektarákvörðun:

Ár	Dómstólar (kr.)	YSKN (kr.)	SRS (kr.)	Samtals (kr.)
2009	770.675.000	319.910.000	52.830.000	1.143.415.000
2008	850.811.000	126.560.000	82.620.000	1.059.991.000
2007	314.501.387	193.830.000	93.370.000	601.701.387
2006	542.954.323	234.425.000	95.330.000	872.709.323
2005	575.150.000	174.570.000		749.720.000
2004	364.552.000	82.210.000		446.762.000
2003	493.836.000	96.580.000		590.416.000
2002	118.958.000	172.625.000		291.583.000
2001	233.468.008	127.075.000		360.543.008
2000	84.700.000	42.110.000		126.810.000
Samtals	4.349.605.718	1.569.895.000	324.150.000	6.243.650.718

Ekki er unnt að svara með vissu hve hátt hlutfall gjaldabreytinga í kjölfar skattrannsóknar eru af heildarskattsvikum, þar sem erfitt er að meta heildarskattsvik vegna margra óvissuþátta. Á árunum 2000–2009 hefur einu sinni verið gerð úttekt á umfangi skattalagabrota. Í skýrslu starfshóps um umfang skattsvika á Íslandi frá því í desember 2004. Samkvæmt henni var áætlað að „tapaðar skatttekjur sem hlutfall af heildarskatttekjum“ opinberra aðila væru á bilinu 7–11,5%. Sé horft til þeirrar áætlunar nema hækkunar í kjölfar rannsóknar litlu broti af ætluðum töpuðum tekjum.

b) Ríkisskattstjóri:

Í eftirfarandi töflu er að finna upplýsingar um heildarhækkun á opinberum gjöldum á tímabilinu 2000–2009 í kjölfar aðgerða eftirlitseininga skattstjóra og ríkisskattstjóra. Í töflunni er einnig að finna upplýsingar um lækkun á yfirfæranlegu tapi.

Ár	Heildargjaldabreytingar (kr.)	Lækkun yfirfæranlegs taps (kr.)
2009	2.874.536.891	1.269.105.760
2008	2.734.027.541	8.813.397.305
2007	1.635.902.563	1.046.268.849
2006	2.980.316.314	628.380.576
2005	1.251.410.275	592.634.787
2004	692.506.968	66.846.334
2003	398.173.652	95.784.929
2002	463.605.555	77.661.798
2001	293.267.357	19.076.247
2000	348.611.441	18.168.516
Samtals	10.797.821.666	11.358.219.341

Á árunum 2000–2004 voru starfræktar þrjár eftirlitseiningar á landinu. Eftirlitsskrifstofa skattstjórans í Reykjavík sem annaðist skatteftirlit í Reykjavíkumdæmi, eftirlitsdeild skattstjórans í Reykjanesumdæmi sem annaðist skatteftirlit í því umdæmi og skatteftirlit ríkisskattstjóra sem annaðist skatteftirlit á landsbyggðinni.

Á árinu 2004 ákvað fjármálaráðherra breytingar á tilhögun skatteftirlits á landsbyggðinni. Samkvæmt ákvörðun ráðherra skyldi skattstjórinn í Norðurlandsumdæmi eystra annast skatteftirlit í Norðurlandsumdæmi vestra og Austurlandsumdæmi auk eigin umdæmis. Þá skyldi skattstjórinn í Vesturlandsumdæmi annast skatteftirlit í Vestfjarðumdæmi, Suðurlands-

umdæmi og Vestmannaeyjaumdæmi auk eigins umdæmis. Með breytingunum var skattefirlit ríkisskattstjóra lagt niður og verkefni þess flutt til fyrrnefndra eftirlitsdeilda á landsbyggðinni.

Þessar breytingar tóku formlega gildi 1. október 2004. Samhliða þessum breytingum og árangursstjórnunarsamningi ríkisskattstjóra við fjármálaráðuneytið var stofnuð sérstök eftirlitsdeild við embætti ríkisskattstjóra. Markmiðið með stofnun deildarinnar var að byggja upp sérhæfða þekkingu á öllum helstu sviðum skattefirlitsmála og sinna sértækum eftirlitsverkefnum. Deildin hóf starfsemi um mitt ár 2005.

2. *Hver var árlegur fjöldi mála hjá skattyfirvöldum á tímabilinu 2000–2009, sundurliðað eftir uppruna, afgreiðslu og embættum (a. skattrannsóknarstjóra ríkisins, b. ríkisskattstjóra, skattstjórum og stórfyrirtækjaeftirliti, c. yfirskattanefnd)?*

a) Skattrannsóknarstjóri:

Heildarfjöldi mála sem lokið er með skýrslu í kjölfar rannsóknar hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins, lagt upp í kjölfar skoðunar eða eftir atvikum rannsóknar eða framsend skattstjóra/ríkisskattstjóra til meðferðar er eftirfarandi á árunum 2000–2009:

Ár	Skattsvik	Vanskil	Formbrot	Lagt upp/framsent	Samtals
2009	47	76	0	142	265
2008	73	76	0	82	231
2007	84	75	0	208	367
2006	84	72	0	210	366
2005	54	78	0	138	270
2004	46	103	1	222	372
2003	58	96	8	59	221
2002	31	99	2	248	380
2001	36	81	0	244	361
2000	13	44	0	194	251
Samtals	526	800	11	1.747	3.084

Hér eru mál greind í almenn skattsvik (vanframtaldir skattstofnar), vanskil (vanræksla á greiðslu vörslufjár) og formbrot (vanræksla á skilum skattskilagagna). Til viðbótar framangreindu eru 6.729 mál á umræddum árum frá ársreikningaskrá vegna vanrækslu á skilum á ársreikningum til opinberrar birtingar.

Uppruni mála sem afgreidd voru hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins á árunum 2000–2009 er eftirfarandi:

Ár	Skattstjórar	RSK	SRS	RLS	Ábending	Samtals
2009	44	1	99	103	18	265
2008	32	8	117	53	21	231
2007	73	11	171	79	33	367
2006	80	7	154	83	42	366
2005	35	6	111	80	38	270
2004	55	15	81	167	54	372
2003	39	2	67	45	68	221
2002	153	15	58	85	69	380

Ár	Skattstjórar	RSK	SRS	RLS	Ábending	Samtals
2001	121	18	91	76	55	361
2000	45	10	49	117	30	251
Samtals	677	93	998	888	428	3.084

Til ábendinga teljast mál sem berast með öðrum hætti en frá skattstjórum/ríkisskattstjóra eða ríkislögreglustjóra eða eiga uppruna sinn hjá embættinu sjálfu. Þar falla undir t.a.m. ábendingar frá almenningi, innheimtumönnum ríkissjóðs, hagsmunaaðilum o.fl. Allar ábendingar er berast embættinu eru skoðaðar og metnar af sérstöku teymi innan embættisins. Sé ákvörðun tekin um frekari aðgerðir af hálfu þess er málið fært inn á málaskrá embættisins. Heildarfjöldi ábendinga sem berast embættinu og sæta skoðun eru því mun fleiri en hér greinir. Þá koma til viðbótar áðurgreind mál frá ársreikningaskrá vegna vanrækslu á skilum á ársreikningum til opinberrar birtingar.

Heildarfjöldi mála send í refsimeðferð með vísun til efnahagsbrotadeildar ríkislögreglustjóra, með kröfugerð skattransóknarstjóra ríkisins fyrir yfirskattanefnd eða lokið með sektargerð hjá skattransóknarstjóra á árunum 2000–2009 er eftirfarandi, auk mála þar sem fallið er frá refsimeðferð:

Ár	RLS	YSKN	SRS	Fallið frá	Samtals
2009	55	79	27	2	163
2008	65	85	34	4	188
2007	52	48	52	10	162
2006	19	57	58	20	154
2005	31	100		45	176
2004	38	64		19	121
2003	54	44		5	103
2002	35	64		21	120
2001	24	70		6	100
2000	86	47		81	214
Samtals	459	658	171	213	1.501

b) Ríkisskattstjóri:

Í eftirfarandi töflu er að finna upplýsingar um fjölda mála hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra á árunum 2000–2009. Upplýsingum í töflunni er skipt niður í samræmi við fjölda hafinna mála, fjölda lokinna mála, fjölda mála sem lauk með gjaldabreytingu og fjölda mála sem sendur var til skattransóknarstjóra ríkisins eða skattstjóra til frekari meðferðar.

Ár	Hafin mál	Málum lokið	Mál m. gjaldabr.	Mál send SRS/skattstj.	Samtals
2009	1.327	1.645	631	92	3.695
2008	1.463	1.272	543	37	3.315
2007	1.370	1.466	833	28	3.697
2006	1.359	1.351	561	26	3.297
2005	1.302	1.302	490	75	3.169
2004	1.184	1.001	383	30	2.598
2003	832	832	411	37	2.112
2002	879	670	388	39	1.976

Ár	Hafin mál	Málum lokið	Mál m. gjaldabr.	Mál send SRS/skattstj.	Samtals
2001	518	429	477	135	1.559
2000	578	351	551	131	1.611
Samtals	10.812	10.319	5.268	630	27.029

c) Yfirsattanevnd:

Til skýringar á eftirfarandi töflu er vert að geta þess að skipting úrskurða í kærumálum tekur mið af því hvort úrskurður leiddi til lækkunar gjalda eða ekki. Í fyrri flokkinn eru taldir úrskurðir þar sem krafa er tekin til greina að hluta eða öllu leyti eða skattákvörðun er felld úr gildi, þ.e. úrskurður leiðir til breytinga á skattstofnum, þ.m.t. yfirfæranlegu tapi, og álögðum gjöldum. Í síðari flokkinn eru taldir úrskurðir sem staðfesta kærða skattákvörðun (kröfu kæranda hafnað að öllu leyti). Einnig falla hér undir mál sem vísað er frá yfirsattanevnd, m.a. sökum þess að kæra berst að liðnum kærufresti, svo og mál sem vísað er til skattstjóra til uppkvaðningar úrskurðar að nýju, sbr. 12. gr. laga um yfirsattanevnd.

Skipting úrskurða í sektarmálum miðast við það hvort gjaldanda er gerð sekt eða ekki. Í síðari flokkinn falla m.a. úrskurðir þar sem kröfu skattrannsóknarstjóra er vísað frá yfirsattanevnd sökum þess að afstaða gjaldanda til sektarmeðferðar fyrir nefndinni þykir ekki liggja fyrir.

Yfirsattanevnd 2000–2009, fjöldi afgreiddra mála og afgreiðsla þeirra.

Ár	Kærumál			Sektarmál			Fellt niður	Alls afgr. mál
	Úrsk.	Lækkun	Annað	Úrsk.	Sekt	Ekki sekt		
2009	265	114	151	76	56	20	9	350
2008	261	111	150	49	33	16	2	312
2007	300	134	166	52	41	11	9	361
2006	342	131	211	83	78	5	10	435
2005	350	147	203	58	44	14	23	431
2004	414	178	236	39	29	10	10	463
2003	354	174	180	43	36	7	14	411
2002	415	176	239	79	67	12	19	513
2001	538	261	277	74	63	11	24	636
2000	1.115	298	817	25	22	3	25	1.165
Samtals	4.354			578			145	5.077

3. *Hversu mörgum málum frá umræddu tímabili er ólokið hjá skattrannsóknarstjóra og um hvaða fjárhæðir er þar að ræða?*

Útilokað er að segja með nákvæmni hversu háar fjárhæðir er um að ræða í óloknum málum. Bæði er að rannsóknir hafa ekki hafist í sumum þeirra, rannsóknum hefur ekki miðað svo í öðrum tilfellum að segja megi til með nákvæmni um undanskot og í mörgum tilfellum er eftir að leita álits rannsóknarþola á ávirðingum. Þá eru alltaf allmargir þeirra sem ekki hafa staðið skil á staðgreiðslu og virðisaukaskatti sem koma málum sínum í lag með greiðslu að hluta eða öllu leyti eftir að rannsókn og/eða refsimeðferð af hálfu skattrannsóknarstjóra hefur hafist.

Samkvæmt málaskrá skattrannsóknarstjóra ríkisins eru þar nú skráð 261 mál; 172 almenn skattsvikamál og 25 vanskilamál auk 64 formbrotamála. Málin eru misjafnlega langt komin, sum á lokastigi rannsóknar en önnur á undirbúningsstigi.

Áætluð fjárhæð undandregins skatts vegna framangreindra mála nemur alls 6.710.240.500 kr. vegna skattsvikamála, þar af er áætlaður undandreginn stofn til fjármagnstekjuskatts alls 29.644.000.000 kr. Hefur þá ekki verið tekið tillit til mögulegra áætlana ríkisskattstjóra á skattstofnum sem þá koma til frádráttar við endurákvörðun. Áætluð fjárhæð mála vegna vangoldins vörslufjár nemur alls 460.900.000 kr. Heildarfjárhæð ætlaðra sekta nemur alls 13.625.166.950 kr. Ástæða er til að áréttu að hér er um áætlun að ræða og fjárhæðir geta og munu breytast í mörgum tilvikum undir rannsókn máls til lækkunar eða hækkunar.

4. Hvað störfuðu margir (stöðugildi) við skatteftirlit og skattrannsóknir árlega 2000–2009?

a) Skattrannsóknarstjóri:

Heildarfjöldi ársverka hjá skattrannsóknarstjóra á árunum 2000–2009 er eftirfarandi:

Ár	Ársverk
2009	21,4
2008	20,4
2007	18,2
2006	22,7
2005	24,1
2004	23,3
2003	20,0
2002	20,6
2001	20,0
2000	20,0

Flest stöðugildi hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins eru vegna starfa við skattrannsóknir. Önnur stöðugildi eru stöðugildi lögfræðinga við refsimeðferð mála í kjölfar rannsóknar og við almenn skrifstofustörf auk stöðu skattrannsóknarstjóra. Í lok árs 2009 voru þannig 14,5 stöðugildi við skattrannsóknir. Stöðugildum hjá embættinu hefur nú verið fjölgað um 10, m.a. vegna þessara þungu mála sem hellst hafa yfir í kjölfar hrunsins haustið 2008.

b) Ríkisskattstjóri:

Í eftirfarandi töflu er að finna upplýsingar um fjölda stöðugilda hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra á árunum 2000–2009.

Ár	Ársverk
2009	32,2
2008	33,0
2007	33,7
2006	40,1
2005	37,9
2004	35,4
2003	34,7
2002	37,6
2001	36,4
2000	34,9

5. Að hverju hafa skatteftirlit og skattrannsóknir helst beinst á árunum 2000–2009, þ.e. í hve miklum mæli:
- að fjármálafyrirtækjum og fjármálastofnunum (bönkum, verðbréfafyrirtækjum, verðbréfamíðlurum, eignarleigufyrirtækjum og öðrum fjármálastofnunum, lögmönnum, löggiltum endurskoðendum og öðrum fjárvörsluaðilum, tryggingafélögum, lífeyrisjóðum o.s.frv.),
 - að svonefndum skattaparadísum,
 - að skilum á fjármagnstekjuskatti,
 - að ólöglegum frádráttarliðum,
 - að skatti af hlutabréfakaupum stjórnenda og starfsmanna (þ.e. með svokölluðum kúlulánum),
 - að hlunnindum og eigin neyslu forsvarsmanna sem færð er á rekstur fyrirtækisins?

a) Skattrannsóknarstjóri:

Að því er skattrannsóknir varðar skal tekið fram að hvorki rannsóknarþolar né rannsóknarefni hafa sérstaklega verið flokkuð með þeim hætti að unnt sé með góðu móti að svara spurningum undir þessum tölulið með fullnægjandi hætti án frekari úrvinnslu. Að því marki sem skattrannsóknarstjóri ríkisins hefur svigrúm til ákvörðunar á því hvaða mál skuli sæta rannsókn hjá embættinu hefur verið reynt að bera þar niður þar sem mest þörf hefur verið talin á hverjum tíma. Á þeim árum sem fyrirspurnin varðar, þ.e. 2000–2009, beindust skattrannsóknir einkum að málum þar sem grunur var um undandrätt tekna í atvinnustarfsemi. Nokkur breyting hefur orðið á undanfarin missiri. Er það m.a. vegna aukinnar áherslu á skattundanskot einstaklinga og vegna aukins fjölda mála er varða skattundanskot í gegnum aflandssvæði (skattaparadísir) en slík mál voru óheyrð fyrir nokkrum missirum síðan.

Í kjölfar hrunsins hefur verið aflað gagna frá bönkum og fjármálastofnunum um viðskipti bæði einstaklinga og lögaðila. Úrvinnsla þeirra gagna stendur enn yfir en rannsókn er hafin í nokkrum málum vegna gruns um undanskot fjármagnstekna. Fleiri mál bíða rannsóknar. Að því er varðar endurskoðendur, lögmenn og aðra sérfræðinga hafa skattrannsóknir í gegnum árin eftir atvikum beinst að hugsanlegri hlutdeild þeirra í brotum rannsóknarþolans vegna aðkomu þeirra að skattskilum hans. Nokkrir tugir mála vegna skattundanskota í gegnum aflandssvæði eru nú til rannsóknar. Mál vegna óheimilla frádráttarliða hafa í gegnum árin sætt rannsókn hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins, einkum ef frádráttur hefur verið byggður á tilhæfulausum gögnum. Mál vegna ólögmetra úttekta forsvarsmanna úr félögum hafa einnig sætt rannsókn, oft í tengslum við önnur skattalagabrot framin í rekstri lögaðila. Mál vegna kaup- og söluréttarsamninga hafa ekki sætt rannsókn hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins. Hafa þau mál sem komið hafa upp á borð hjá embættinu verið send ríkisskattstjóra til meðferðar; á yfirstandandi ári mál á annað hundrað einstaklinga.

b) Ríkisskattstjóri:

Á árunum 2004–2009 komu 3.521 mál er varða umspurð atriði (sbr. a–e-liði hér á eftir) til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra. Upplýsingar um fjölda mála eftir uppruna á árunum 2000–2003 liggur ekki fyrir í upplýsingakerfum ríkisskattstjóra.

Skatteftirlit á árunum 2004–2009, fjöldi mála:

a. að fjármálafyrirtækjum og fjármálastofnunum	130
b. að skattaparadísum	209
c. að skilum á fjármagnstekjuskatti	1.100
d. að óheimilum frádráttarliðum	1.312

e. að skatti af hlutabréfakaupum stjórnenda og starfsmanna 217

f. að hlunnindum og eigin neyslu forsvarsmanna 553

Samtals 3.521

a. að fjármálafyrirtækjum og fjármálastofnunum (bönkum, verðbréfafyrirtækjum, verðbréfamíðlurum, eignarleigufyrirtækjum og öðrum fjármálastofnunum, lögmönnum, löggiltum endurskoðendum og öðrum fjárvörsluaðilum, tryggingafélögum, lífeyrissjóðum o.s.frv.):

Á árunum 2004–2009 komu alls 130 mál er varða fjármálafyrirtæki og fjármálastofnanir (banka, verðbréfafyrirtæki, verðbréfamíðlara o.fl.) til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

b. að svonefndum skattaparadísnum:

Á árunum 2004–2009 komu alls 209 mál er varða svonefndar skattaparadísir til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

c. að skilum á fjármagnstekjuskatti:

Á árunum 2004–2009 komu alls 1.100 mál er varða skil á fjármagnstekjuskatti til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

d. að ólöglegum frádráttarliðum:

Gert er ráð fyrir að hér sé verið að vísa til óheimilla frádráttarliða en ekki ólöglegra. Á árunum 2004–2009 komu alls 1.312 mál er varða óheimila frádráttarliði til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

e. að skatti af hlutabréfakaupum stjórnenda og starfsmanna (þ.e. með svokölluðum kúlu-lánum):

Á árunum 2004–2009 komu alls 217 mál er varða skatt af hlutabréfakaupum stjórnenda og starfsmanna til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

f. að hlunnindum og eigin neyslu forsvarsmanna sem færð er á rekstur fyrirtækisins:

Á árunum 2004–2009 komu alls 553 mál er varða hlunnindi og einkaneyslu forsvarsmanna félaga til skoðunar hjá eftirlitseiningum skattstjóra og ríkisskattstjóra.

6. *Hvað hafa verið kveðnir upp margir dómar í skattsvikamálum á tímabilinu 2000–2009? Hversu mörgum málum lauk með sektarúrskurði hjá yfirskattanefnd og hversu mörgum með sektarmedferð hjá skattrannsóknarstjóra (frá 2006)? Óskað er sundurgreiningar eftir tegundum skattsvika.*

Samkvæmt upplýsingum úr málaskrá hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins er heildarfjöldi hæstaréttardóma uppkveðinna vegna skattalagabrota á árunum 2000–2009 eftirfarandi:

Ár	Skattsvik	Vanskil	Samtals
2009	0	2	2
2008	1	1	2
2007	0	19	19
2006	2	9	11
2005	0	1	1
2004	0	0	0
2003	3	1	4
2002	1	1	2
2001	2	1	3
2000	2	8	10
Samtals	11	43	54

Samkvæmt upplýsingum úr málaskrá hjá skattransóknarstjóra ríkisins er heildarfjöldi héraðsdóma uppkveðinna vegna skattalagabrota á árunum 2000–2009 eftirfarandi:

Ár	Skattsvik	Vanskil	Samtals
2009	23	13	36
2008	24	21	45
2007	9	13	22
2006	10	29	39
2005	14	30	44
2004	3	20	23
2003	10	11	21
2002	6	12	18
2001	17	13	30
2000	18	8	26
Samtals	134	170	304

Til viðbótar eru fjórir dómur kveðnir upp á árinu 2004 vegna vanskila á ársreikningum til opinberrar birtingar.

Heildarfjöldi úrskurða yfirséttanefndar vegna sektarkröfu skattransóknarstjóra ríkisins á árunum 2000–2009 er eftirfarandi:

Ár	Skattsvik	Vanskil	Samtals
2009	42	34	76
2008	26	23	49
2007	19	33	52
2006	18	65	83
2005	21	37	58
2004	19	20	39
2003	10	33	43
2002	9	70	79
2001	34	40	74
2000	9	16	25
Samtals	207	371	578

Heildarfjöldi sektargerða hjá skattransóknarstjóra ríkisins á árunum 2000–2009 er eftirfarandi:

Ár	Skattsvik	Vanskil	Samtals
2009	8	19	27
2008	9	25	34
2007	10	42	52
2006	18	40	58
Samtals	45	126	171

Skattransóknarstjóra ríkisins var veitt lagaheimild á árinu 2006 til að ljúka refsimeðferð mála með sektargerð. Sá möguleiki var því ekki fyrir hendi vegna fyrri ára.

7. *Hvað hefur skattrannsóknarstjóri ríkisins rannsakað mörg mál þar sem um hefur verið að ræða vanskil á fjármagnstekjuskatti á umræddu tímabili? Hve háar fjárhæðir voru í vanskilum í þeim tilvikum og hve mikið hefur innheimst?*

Ekki liggja fyrir hjá embætti skattrannsóknarstjóra ríkisins upplýsingar um fjölda mála sem sætt hafa rannsókn og varða undanskot frá fjármagnstekjuskatti vegna þeirra ára sem fyrirspurnin varðar. Má ætla að þau séu innan við tugur. Fyrirséð er að málum af þessum toga muni fjölga á næstu missirum.

8. *Hver er ábyrgð löggiltra endurskoðenda vegna rangra skila og rangra upplýsinga, af ásetningi eða af gáleysi? Eru dæmi um að löggiltir endurskoðendur hafi á umræddu tímabili sætt refsingu vegna brota á skattalögum?*

Í 5. mgr. 109. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, er kveðið á um að hver sá sem af ásetningi eða stórkostlegu hirðuleysi láti skattyfirvöldum í té rangar eða villandi upplýsingar eða gögn varðandi skattframtöl annarra aðila eða aðstoðar við ranga eða villandi skýrslugjöf til skattyfirvalda skuli sæta refsingu skv. 1. mgr. greinarinnar. Sambærileg ákvæði eru í 6. mgr. 40. gr. laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt, 7. mgr. 30. gr. laga nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, og 7. mgr. 19. gr. laga nr. 94/1996, um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, sbr. og lög nr. 4/1995, um tekjustofna sveitarfélaga. Ef um stórfellt brot er að ræða gegn fyrrgreindum lagaákvæðum getur það jafnframt varðað við 262. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19/1940.

Samkvæmt bókhaldslögum, nr. 45/1994, getur hver sem með háttsemi sinni aðstoðar bókhaldsskyldan mann eða fyrirsvarsmann lögaðila við brot sætt refsingu. Háttsemi sú sem varðað getur framangreindum refsingum er tilgreind í ákvæðum 37. og 38. gr. laganna. Þá geta endurskoðendur eða skoðunarmenn gerst sekir um refsiverð brot gegn lögum nr. 3/2006, um ársreikninga, ef þeir taka að sér að framkvæma endurskoðun án þess að uppfylla hæfiskilyrði laganna, haga störfum sínum andstætt ákvæðum laganna eða í ósamræmi við góða endurskoðunarvenju eða með áritun sinni gefa rangar eða villandi upplýsingar eða láta hjá líða að geta um mikilsverð atriði er snerta rekstrarafkomu eða efnahag félagsins, sbr. 123. gr. laganna. Lög um ársreikninga hafa einnig að geyma refsíákvæði vegna hlutdeildar manna í brotum á lögnum, þ.e. aðstoði maður stjórnarmenn eða framkvæmdastjóra félaga við þau brot sem lýst er í 121.–122. gr. laganna eða stuðlar að þess háttar brotum. Ef um stórfellt brot er að ræða gegn fyrrgreindum lagaákvæðum getur það jafnframt varðað við 262. gr. almennra hegningarlaga, nr. 19/1940.

Ákvæði um skaðabótaskyldu endurskoðenda er að finna í lögum nr. 79/2008, um endurskoðendur. Brjótí endurskoðandi gegn þeim lögum varðar háttsemi hans sektum, niðurfellingu réttinda hans eða fangelsi allt að 2 árum. Unnt væri að fara fram á niðurfellingu réttinda endurskoðanda sem gerðist sekur um skattalagabrot á grundvelli þeirra laga og almennra hegningarlaga.

Endurskoðendur eru opinberir sýslunarmenn, sbr. 3. mgr. 8. gr. laga nr. 79/2008, um endurskoðendur, og geta sem slíkir bakað sér refsíábyrgð skv. 187. gr. almennra hegningarlaga.

Ekki er kunnugt um dóma þar sem endurskoðandi hefur vegna starfa sinna sem slíkur sætt refsingu vegna brota á skattalögum, en dæmi eru um að endurskoðendur hafi sætt ákærumeðferð vegna meintra brota. Einn úrskurður yfirskattanefndar frá árinu 2003 liggur fyrir þar sem endurskoðendum var gerð fésekt vegna brota framinna í rekstri endurskoðendafélags sem þeir voru í forsvari fyrir og einn héraðsdómur kveðinn upp á yfirstandandi ári.